

Čítania na pravidelné týždenné spoločné spovede:

- 17.11.2010 – KREŠŤANSTVO SA MUSÍ NATRÉNOVAŤ!

Čítanie s listu svätého apoštola Pavla Korinťanom:

²⁴ Neviete, že tí, čo bežia na štadióne, bežia síce všetci, ale iba jeden dosiahne víťaznú cenu? Bežte tak, aby ste sa jej zmocnili. ²⁵ A každý, kto závodí, zdržuje sa všetkého; oni preto, aby dosiahli porušiteľný veniec, my však neporušiteľný. ²⁶ Ja teda tak bežím, nie ako na neisto, tak bojujem, nie akoby som bil do vetra. ²⁷ Ale krotím svoje telo a podrobujem si ho, aby som azda, kým iným kážem, sám nebol zavrhnutý.

(1Co 9:24-27 SSV)

Počuli sme Božie slovo!

- Vráťme sa ešte raz k téme hriechu:
 - **HRIECH = FRUSTRAČNÝ REGRES = zmysel života hľadáme alebo v budovaní seba (= PÝCHA), alebo v presadzovaní sa uprostred iných (= HNEV, ZÁVISŤ), alebo v konzume (= LAKOMSTVO, SMILSTVO, NEMIERNOSŤ / OBŽERSTVO). V danom kontexte to vyzerá ako DOBRÝ SPÔSOB** dosiahnutia pocitu šťastia – a nič iné nám, nakoniec, ani neostáva...
 - **KRISTUS nám znova otvára MOŽNOSŤ ZBOŽŠTENIA SA...**
 - **To, čo sa doteraz javilo ako dobrý spôsob** a návod na slušný život, **už viac nefunguje.**
 - Je treba sa toho **ZBAVIŤ...**
 - ... a **NAUČIŤ sa novým nástrojom**, ktoré smerujú k zbožšteniu!
- **ČNOSTI** – sú to **opačné návyky**, ktoré nám umožňujú odvyknúť si od starých návykov stavu hriechu... (= Pavlovo „zdržať sa všetkého“)
 - Napríklad HRIECH alkoholizmu sa dá odstrániť jedine opačným návykom – abstinenciou...
- **TRÉNING:** ČNOSTI SÚ NÁVYKY! Človek nie je čnostný preto, lebo to „má v povahe“, ale preto, že si to natrénoval! (V našom príklade aj abstinencia je niečo, čo si musíme natrénovať!!!)

- **„Krotím svoje telo a podrobujem si ho“:**
 - KROTÍŤ – gr. *hypopiazó* – udržiavať si dokonalú kontrolu a ovládanie nad svojim telom, sebadisciplína.
 - PODROBIŤ – gr. *duloagogeó* – dosl. zotročiť

NA ZÁVER:

„Túto kapitolu venujem najužitočnejšiemu princípu týkajúcemu sa duchovnej transformácie, aký poznám. Vždy, keď som predtým počul zvesť o nasledovaní Ježiša a zatúžil byť ako On, chcel som to dosiahnuť usilovným snažením sa. Takže ak som v nedeľu počul (alebo aj predniesol) kázeň o trpezlivosti, v pondelok ráno som sa zobudil s odhodlaním byť trpezlivejším človekom. A v podstate to nefungovalo. Skončil som vyčerpaný a porazený. Duchovná premena nie je záležitosťou veľkej snahy, ale múdreho nácviku. To je to, čo má na mysli apoštol Pavol, keď povzbudzuje svojho mladého zverenca Timotea, aby „sa cvičil v pobožnosti“. (1Tim 4,7) Tá istá myšlienka leží aj v pozadí jeho rady zboru v Korinte: „Každý, kto preteká, zdržuje sa všetkého; oni preto, aby dostali porušiteľný veniec, my však neporušiteľný.“ (1K 9,25) Atletika bola pre Pavlových poslucháčov veľmi zrozumiteľným prirovnaním. Korint bol dejiskom Istmických hier, ktoré boli po Olympijských hrách hneď druhé najdôležitejšie v starovekom Grécku. To, že by pretekár zápasil o veniec len „veľmi usilovným snažením sa“ bez tréningu, bolo nemysliteľné. V skutočnosti sa od každého prihláseného atléta vyžadovalo, aby pred začiatkom hier absolvoval tvrdý desaťmesačný tréning. Rešpektovanie rozdielu medzi tréningom a čírou snahou je kľúčom k transformácii v každom aspekte života. Ľudia si niekedy myslia, že naučiť sa hrať Bacha na klavíri trávením rokov nácviku stupníc a akordov je ťažké. Opak je pravdou. Roky strávené cvičením sú práve tým ľahším spôsobom, ako Bacha zvládnuť. Predstavte si, že sedíte za veľkým krídlom v nabitej koncertnej sále a v živote ste ani chvíľu necvičili. Toto ja určite považujem za ťažší spôsob. Inými slovami, na zdravý a prekypujúci duchovný život sa toto pravidlo vzťahuje presne tak ako na fyzickú alebo intelektuálnu činnosť. Naučiť sa myslieť, cítiť a konať ako Ježiš je aspoň také náročné, ako naučiť sa behať maratón alebo hrať na klavíri. **NASLEDOVANIE JEŽIŠA JEDNODUCHO ZNAMENÁ NAUČIŤ SA OD NEHO ZORGANIZOVAŤ SI ŽIVOT OKOLO TAKÝCH ČINNOSTÍ, KTORÉ MI UMOŽNIA ŽIŤ V OVOCÍ DUCHA.** Tradične sa pre takéto činnosti používa pojem „duchovné disciplíny“. (John Ortberg, Život, aký si vždy chcel)

• 24.11.2010 – TÚŽBA a ODHODLANIE – prvá vlastnosť bojovníka!

Čítanie z knihy proroka Jeremiáša:

prisľúbenie, že vás privediem späť na toto miesto. ¹¹ Ved' ja poznám zámer, ktorý mám s vami - hovorí Pán. Sú to myšlienky pokoja a nie súženia: dám vám budúcnosť a nádej. ¹² Keď budete volať ku mne, keď prídete a budete sa ku mne modliť, vyslyším vás. ¹³ Budete ma hľadať a nájdete ma; ak ma budete hľadať celým srdcom, ¹⁴ dám sa vám nájsť - hovorí Pán -, vrátim vás zo zajatia a zhromažďím vás zo všetkých národov a zo všetkých miest, kde som vás roztratil - hovorí Pán -, a vrátim vás na miesto, odkiaľ som vás odvedol do zajatia.

(Jer 29:10-14 SSV)

Počuli sme Božie slovo!

ZBOŽŠTENIE JE KRAJNÉ POZVANIE:

- **VÝZNAMOM** – je to niečo, čomu sa nevyrovná nič iné a na získanie čoho je hodné vynaložiť všetko
 - ²⁵ *Ved' čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, a seba samého by stratil alebo poškodil?! (Luk 9:25 SSV)*
- **PODSTATOU** – vyžaduje úplné pretvorenie človeka, úplné znovuzrodenie!
 - ⁵ *Ježiš odpovedal: "Veru, veru, hovorím ti: Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha, nemôže vojsť do Božieho kráľovstva. ⁶ Čo sa narodilo z tela, je telo, a čo sa narodilo z Ducha, je duch. ⁷ Nečuduj sa, že som ti povedal: Musíte sa znova narodiť. (Joh 3:5-7 SSV)*

VYŽADUJE PRETO KRAJNÉ NASADENIE:

- ²⁶ *"Ak niekto prichádza ku mne a **nemá v nenávisti svojho otca, matku, ženu, deti, bratov, sestry, ba aj svoj život, nemôže byť mojím učeníkom.** ²⁷ A kto ide za mnou a **nenesie svoj kríž, nemôže byť mojím učeníkom.** ²⁸ Ak niekto z vás chce stavať vežu, či si najprv nepadne a neprepočíta náklad, či má na jej dokončenie? ²⁹ Aby sa mu potom, keď položí základ a nebude ju môcť dostavať, nezačali všetci, čo to uvidia, posmievať: ³⁰ "Tento človek začal stavať, a nemohol dokončiť." ³¹ Alebo keď sa kráľ chystá do boja s iným*

kráľom, či si najprv nepadne a neporozmýšľa, či sa môže s desiatimi tisícami postaviť proti tomu, ktorý ide proti nemu s dvadsiatimi tisícami? ³² Ak nie, vyšle posolstvo, kým je tamten ešte ďaleko, a prosí o podmienky mieru. ³³ Tak ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojím učeníkom. (Luk 14:26-33 SSV)

PRAMEŇ TOHTO ODHODLANIA:

- **VIERA:** že sa to dá, že to stojí za to! Viera veľým svojim srdcom, bytostná, skutočná hlboké stotožnenie sa!
 - ⁴ *Ved' všetko, čo sa narodilo z Boha, premáha svet. A tým víťazstvom, ktoré premohlo svet, je naša viera. (1Jo 5:4 SSV)*
 - **NAZÝVA SA AJ "BDELOSŤOU"** – neustálym hlbokým uvedomovaním si reality, na ktorú viera poukazuje.
- **NÁSTROJ BUDOVANIA VIERY:** Rozjímavá modlitba...

VÝROK NA ZÁVER:

*"Dógen-zendži povedal, že študenti Cesty by mali byť v štúdiu takí horliví ako pri hasení ohňa, keby im horeli vlasy. Cvičenie treba myslieť vážne. Polhodina sliepňania na meditačnom vankúši je len polhodinou sliepňania. ... V Japonsku sa traduje, že **práve z bojovníkov sú dobrí študenti zenu**; keď sa v stredoveku obracali na zen, nemali problém pochopiť, že cvičiť treba energicky. Ich cvičenie nebolo oddelené od ich ostatného života. Bola to bitka, boj na život a na smrť."*

(David Day, Zen)

- 1.12.2010 – ASKÉZA – zápas o slobodu!

Čítanie z listu svätého apoštola Pavla Rimanom:

¹⁴ Vieme, že zákon je duchovný, ale ja som telesný, zapredaný hriechu. ¹⁵ Ani nechápem, čo robím, lebo nerobím to, čo chcem, ale robím to, čo nenávidím. ¹⁶ No ak robím to, čo nechcem, priznávam zákonu, že je dobrý. ¹⁷ Potom to však už nerobím ja, ale hriech, ktorý vo mne sídli. ¹⁸ Viem totiž, že vo mne, to jest v mojom tele, nesídli dobro; lebo chcieť dobro, to mi je blízko, ale robiť dobro nie. ¹⁹ Ved' nerobím dobro, ktoré chcem, ale robím zlo, ktoré nechcem. ²⁰ No ak robím to, čo nechcem, už to nerobím ja, ale hriech, ktorý vo mne sídli. ²¹ Badám teda taký zákon, že keď chcem robiť dobro, je mi blízko zlo. ²² Podľa vnútorného človeka s radosťou súhlasím s Božím zákonom; ²³ ale vo svojich údoch pozorujem iný zákon, ktorý odporuje zákonu mojej mysle a robí ma zajatcom zákona hriechu, ktorý je v mojich údoch. ²⁴ Ja nešťastný človek! Kto ma vyslobodí z tohoto tela smrti? ²⁵ Ale nech je Bohu vďaka skrze Ježiša Krista, nášho Pána! Ja sám teda myslou slúžim Božiemu zákonu a telom zákonu hriechu.

(Rom 7:14-25 SSV)

Počuli sme Božie slovo!

KKC 1472: *Aby sme toto učenie a prax Cirkvi pochopili, treba mať na zreteli, že hriech má dvojaký následok. Ťažký hriech nás pozbavuje spoločenstva s Bohom, a preto nás robí neschopnými večného života, ktorého pozbavenie sa volá „večný trest“ za hriech. Na druhej strane každý hriech, aj všedný, má za následok nezdravé pripútanie k stvoreniam, ktoré potrebuje očistenie či už tu na zemi, alebo po smrti, v stave nazývanom očistec. Toto očistenie oslobodzuje od takzvaného „časného trestu“ za hriech. Obidva tieto tresty sa nemajú chápať ako určitý druh pomsty, ktorou Boh postihuje zvonku, ale skôr ako tresty vyplývajúce zo samej povahy hriechu. Obrátenie, ktoré pochádza z vrúcnej lásky, môže dôjsť až k úplnému očisteniu hriešnika, takže už nezostane nijaký trest.*

- POVAHA „TRESTU“:

- Nie POMSTA, ale NÁSLEDOK nášho konania:
 - Spása = byť ako Boh.
 - Ak nežijem a nekonám ako Boh = nebyť spasený = byť zatratený...
- **DVOJAKÝ NÁSLEDOK:**
 - **STRATA SPOLOČENSTVA S BOHOM** vplyvom rozchodu s Bohom – ZATRATENIE
 - **ZÁVISLOSŤ** a nesloboda – prekážka „užívania si“ Božieho života bez ohľadu na to, či sme sa rozhodli nasledovať Boha a byť ako Boh, alebo nie...
 - **DOBRÝM PRÍKLADOM** je hriech ALKOHOLIZMU, kde jasne rozlišujeme dve roviny problému:
 - ROZHODNUTIE piť, či nepiť
 - ZÁVISLOSŤ, ktorú treba liečiť
- **DVE ROVINY RIEŠENIA:**
 - „**VEČNÝ TREST**“ vyžaduje **OBRÁTENIE** – metanoia, radikálna zmena nášho života a rozhodnutie začať vo všetkom a úplne žiť a konať ako Boh.

KKC 1431: *Vnútorne pokánie je radikálne preorientovanie celého života, návrat, obrátenie sa k Bohu celým srdcom, zanechanie hriechu, odvrátenie sa od zla spojené s odporom k zlým skutkom, ktorých sme sa dopustili. Zároveň zahŕňa v sebe túžbu a rozhodnutie zmeniť život s nádejou na Božie milosrdenstvo a s dôverou v pomoc Božej milosti. Toto obrátenie srdca sprevádza spasiteľná bolesť a spasiteľný zármutoč, ktoré cirkevní Otcovia nazvali animi cruciatus (trýzeň duše), compunctio cordis (skrúšenosť srdca).*

- **Samotné obrátenie ale NEODSTRAŇUJE ZÁVISLOSŤ („ČASNÝ TREST“)!

 - Tak, ako v prípade alkoholizmu okrem rozhodnutia prestať je potrebné následne liečiť závislosť,...
 - ... aj v prípade každého hriechu je potrebné liečiť závislosti, ktorými nás zotročuje:**

³¹ Židom, ktorí mu uverili, Ježiš povedal: "Ak ostanete v mojom slove, budete naozaj mojimi učeníkmi, ³² poznáte pravdu a pravda vás vyslobodí." ³³

Odpovedali mu: "Sme Abrahámovo potomstvo a nikdy sme nikomu neotročili. Akože hovoríš: "Budete slobodní"?!"³⁴ Ježiš im povedal: "Veru, veru, hovorím vám: **Každý, kto pácha hriech, je otrok.** (Jn 8,31-34 SSV)

○ „**ČASNÝ TREST**“ odstraňuje **TRÉNING** – čiže **ASKÉZA!**

• **Apropo: ŤAŽKÝ a ĽAHKÝ HRIECH:**

○ **ĽAHKÝ HRIECH = nesupieť v ASKÉZE:**

- Zo všetkých síl sa usilujeme pracovať na tom, aby sme boli ako Boh,...
- ... ale kvôli ešte neodstránenej závislosti sa nám to ešte úplne nepodarilo!
- **JE TO HRIECH ZO SLABOSTI.**

„Keď sa vôľa hriešnika niekedy upriami na vec, ktorá síce už sama osebe obsahuje určitý neporiadok, ale neprotiví sa láske k Bohu a k blížnemu napr. zbytočné reči, nevhodný smiech a podobne, vznikajú hriechy všedné.“ (Tomáš Akvinský)

KKC 1862: *Ľahkého hriechu sa dopustí ten, kto v menej závažnej veci nezachová mieru predpísanú mravným zákonom...*

○ **ŤAŽKÝ HRIECH = neuspieť v OBRÁTENÍ:**

- Viem, že Boh ma k niečomu pozýva,...
- ale ja Mu nedôverujem – a preto konám inak, odlišne, či dokonca opačne.
- **Bojovým pokrikom ťažkého hriechu je: „Boh síce hovorí, ... ale JA si myslím, že... v dnešnej dobe to je už inak...“ a pod.**

○ **JE TO HRIECH ZBABELOSTI a POHODLNOSTI**

⁸ *Ale **zbabelci**, neveriaci, poškvernení, vrahovia, smilníci, traviči, modloslužobníci a všetci luhári budú mať podiel v jazere horiacom ohňom a sírou; to je tá druhá smrť.“ (Zjv 21,8 SSV)*

„Keď sa vôľa zameria na vec, čo sa už sama osebe protiví láske, ktorou je človek určený poslednému cieľu, má hriech už vo svojom predmete čosi smrteľné...“ (Tomáš Akvinský)

KKC 1855: Smrteľný hriech – vážnym prestúpením Božieho zákona – ničí v srdci človeka lásku. Odvracia človeka od Boha, ktorý je jeho posledným cieľom a jeho blaženosťou, a to tým, že **človek dáva prednosť nejakému nižšiemu dobru pred Bohom.**

✘ Čítanie zo svätého evanjelia podľa Matúša

¹⁶ A keď sa postíte, nebuďte zamračení ako pokrytci. Znetvorujú si tvár, aby ľudia videli, že sa postia. Veru, hovorím vám: Už dostali svoju odmenu. ¹⁷ Keď sa ty postíš, pomaž si hlavu a umy si tvár, ¹⁸ aby nie ľudia zbadali, že sa postíš, ale tvoj Otec, ktorý je v skrytosti. A tvoj Otec ťa odmení, lebo on vidí aj v skrytosti.

Počuli sme slovo Pánovo!

REAKCIA NA ÚROVEŇ „PREŽITIA“ na MP

Joannes Kolobos:

„Ak chce nejaký kráľ obsadiť nepriateľské mesto, najprv sa zmocní vody a odreže mesto od zásobovania a keď obyvatelia stoja pred smrťou hladom. podrobia sa. Tak je tomu aj s telesnými žiadostivosťami. Keď proti nim mních vytiahne do poľa s pôstom a hladovaním, sú nepriatelia jeho duše bezmocní“

Otec Mojžiš:

„Keď som bol mladý, jedného dňa ma trápilo smilstvo. Odišiel som hlbšie do púšte a zostal som tam štyridsať dní bez chleba, vody a spánku. Modlil som sa k Pánovi a on ma od toho pokušenia oslobodil. Odvtedy som mal po celý život pokoj od týchto pokušení.“

Pôst v Rannej Cirkvi

Ranná Cirkev preberá židovskú prax pôstu **dvakrát týždenne**, akurát namiesto utorka a štvrtka sa kresťania postia v **stredu a piatok**. Na východe a v Španielsku sa pridáva aj **tretí deň – pondelok**, na západe sa naopak zažíva pôstna prax aj v **sobotu** ako príprava na nedeľu. Didaché z 1. storočia nabáda k trojdňovému pôstu pred slávením krstu.

Veľmi rýchlo sa zavádza prax pôstu **pred Veľkou nocou** – sprvu len tri dni pred Veľkou nocou, neskôr celý veľký týždeň a od konca tretieho storočia **celých 40**

dní, pričom posledné dva dni pred Veľkou nocou sa vyžadovala *úplná* zdržanlivosť od jedla a v stredu a piatky Veľkého pôstu zdržiavanie sa jedla až do 15. hodiny poobede, či dokonca (podľa odporúčania sv. Benedikta) až do večera.

Mnísi túto prax pôstu zostrujú sami pre seba: mnohí jedia iba **každý druhý deň**, iní – hlavne v pôstnej dobe – sa postia **päť dní v týždni** a jedia iba cez soboty a nedele.

Obmedzenia sa týkali aj **výberu potravín** – zriekali sa mäsa, vajec, mlieka a syra a zdržiavali sa vína. Obvyklým pôstnym jedlom bol **chlieb, soľ a voda, strukoviny, byliny, zelenina, d'atle a figy**. Zelenina sa jedla spravidla surová – varená zelenina už mala charakter sviatočného (!) jedla.

Ďalšie pozitívne plody pôstu

- Liek pre telo a dušu

Kassián:

Množstvo pokrmov otupuje srdce a „*keď duch stučnie spolu s telom, poskytuje nebezpečnú látku k roznieteniu hriechu.*“

sv. Atanáz:

„*Pozri na to, ako pôsobí pôst! Uzdravuje nemoci, vysušuje prekypujúce telesné šťavy, zaháňa zlých duchov, plaší zvrátené myšlienky, dáva mysli väčšiu jasnosť, očisťuje srdce, posväcuje telo a následne človeka vedie pred Boží trón... Veľkou silou je pôst a vedie k veľkým úspechom!*“

Zastáva názor, že **telo a duša sú navzájom prepojené**. Ak chceme mať zdravé telo, musíme sa starať o dobré myšlienky (porov. súčasné poznatky o psychických príčinách veľkej väčšiny chorôb!). A naopak, ak prepchávame telo jedlom, nemôžeme očakávať nijako zvláštnu bystrosť a jasnosť ducha. **Telo sa, podľa neho, práve pôstom stáva chrámom Ducha!**

sv. Bazil Veľký:

Ak sa telo uspokojí so skromnou a ľahkou stravou, vyhne sa chorobám skôr, ako telo prepchávané lahôdkami, ktoré nemôže stráviť.

Dr. Buchinger:

Vo svojej knihe Das Heilfasten v r. 1960 píše: „*Liečebný pôst je v podstate vylučovacia kúra, pri ktorej sa prečisťujú všetky telesné tkanivá a šťavy. Všetky!*“

Aj v súčasnosti vyšla napr. kniha Léčení hladovkou od J. C. Nikolajeva a E. I. Nilova; ktorá popisuje až zázračné účinky veľmi dlhej hladovky – až 30-dňovej!

- **Pôst ako prameň mieru**

sv. Bazil Veľký:

„Keby ovšem všetky národy prijali radu postiť sa, ak chcú vyriešiť svoje problémy, potom by už nič nebránilo tomu, aby na svete zavládol najhlbší mier. Národy by už nepovstávali jeden proti druhému a vojská by sa už nerozsekávala na kusy. Na odľahlých cestách by nečíhali lupiči, v mestách by bolo po udávaní a na moriach by nebolo pirátov. Celý náš život by nebol tak veľmi naplnený stenanim a vzdychmi, keby sa ľudia nechali viesť pôstom. Pôst by všetkých naučil vzdať sa lásky k peniazom, prebytočným veciam a všeobecnému sklonu k nepriateľstvu.“

sv. Peter Chryzológ:

„Pôst je pokoj tela.“

Ján Klimax:

„Pôst stavia hrádze prúdu rečí, upokojuje neklúd, chráni poslušnosť, pokojný spánok, uzdravuje telo a upokojuje dušu.“

- **Pôst ako zdroj sebapoznania**

Pôst je miestom, kde **objavujeme svoje nedostatky a obnažujeme svoju prázdnotu** – dobré jedlo toto všetko spravidla zakrývy a to aj je dôvod, prečo keď sme zúfalí a nervózni (t.j. dotýkame sa týchto svojich slabostí), tak to kompenzujeme jedením a pitím!

V pôste **odkladáme nahrážkovité uspokojenia** a náhle tak objavujem svoju vlastnú najvnútornejšiu pravdu, obnažujem víriace city a vášne, obnažujem zranenia a vlastnú prázdnotu! Na **púšti** nie je nič, pred čím by sme sa mohli ukryť a všetko potláčané tam vychádza surovo navonok a na povrch!

Príliš mnoho jedla nám beria zdravé napätie, robí nás lenivými a malátnymi a duchovne neschopnými.

- **Boj proti pýche a nástroj pokory**

Pôst musí byť spojený s pokorou, výrazom ktorej je skrytosť. Kto sa postí pre ľudské uznanie (hoci aj podvedome a bez zlého úmyslu), nezakúsi blahodarné účinky pôstu.

Vraví sa, že **Otec Zenon** raz k sebe zavolať do pustovne istého človeka, ktorý sa mnoho postil, takže dostal prezývku „Pôstník“. Ten s radosťou prišiel – Otec Zenon ale mlčky pracoval a Pôstník nemal príležitosť hovoriť. Preto bol celý nespokojný a nakoniec sa chcel rozlúčiť. Vtedy sa ho Otec Zenon opýtal: *„Prečo? On odpovedal: - Srdce mi div nezhorí a ja neviem prečo. Keď som býval v dedine, postil som sa od rána až do večera, ale v duši mi nikdy takto nebolo. Tu mu starec povedal: - V dedine mali hody tvoje uši. Ale odíd' a jedz odteraz až od deviatej hodiny. Ak budeš niečo konať, konaj to v skrytosti. Keď s tým teda Pôstník začal, prišlo mu zťažko čakať až do deviatej hodiny (= 15 hod. poobede), takže ľudia, ktorí ho poznali, hovorili, že je posadnutý diablom. Išiel teda znovu k otcovi a všetko mu rozpovedal. Ten mu ale povedal: - Táto cesta je podľa Boha!“*

Pôst musí byť doprevádzaný aj zdržiavaním sa od zlého, ak má zostať pôstom. Jeden z otcov púšte k tomu hovorí:

„Ak sa zdržuješ potravy a hovoríš pritom o druhom niečo zlé, ak odsudzuješ a si pomstychtivý, ak vpúšťaš do seba zlé myšlienky, alebo v duchu túžiš po tom podobné veci konať, bolo by lepšie, keby si celý deň jedol, ale vystríhal sa všetkého zlého, čím sa – lačný – sýtiš!“

Jednoducho, **telesný pôst musí byť sprevádzaný aj pôstom ducha!** Pravý pôst potom vedie k pokore:

Otec Longinus:

„Pôst pokoruje telo a bdenie prečisťuje ducha.“

Otec Poimen:

„Duša nie absolútne pokorná, kým nemá odmeraný prídelený chleba!“

- **cesta k osvieteniu**

Domorodci z kmeňa Zulu vravia:

„Trvale plný žalúdok neuvidí tajomné veci“

Filoxenes z Mabbugu:

„Pi vodu a budeš piť vedu. Živ sa zeleninou a prenikneš do múdrostí mystérií. Jedz s mierou, aby si miloval bez miery. Posti sa, aby si videl!... Kto je zeleninu a pije vodu, ten žne videnia a nebeské zjavenia, poznanie Ducha Svätého, božskú múdrosť a vysvetlenie skrytých vecí. A čo nepoznáva ľudská veda, to spozná takto žijúca duša!“

Sv. Atanáž:

„Pôst – to je život anjelov, ktorý prenesie tých, ktorí sa mu oddajú, do anjelského kráľovstva.“

Dr. Buchinger:

„(počas pôstu) vystupňuje sa vnímavosť. Fantázia je živšia. Koncentrácia zostáva nezmenšená. Zmysly sú bystrejšie... je pozorovateľný určitý druh uvoľnenia krčovite stiahnutej psychickej konštitúcie, ďalej vyjasnenie situácie a vyšší jemnocit.“

Carl Gustav Jung:

„Samota a pôst sú preto oddávna známe prostriedky k podpore meditácie, ktoré majú otvoriť prístup do nevedomia.“

- **Nebezpečenstvá a riziká**

Hlavne v prvých štádiách pôst môže viesť (kým si naň navykneme) k depresiám, výkyvy k manickej stránke povahy, sklony k preceňovaniu svojich síl.

Dr. Buchinger:

Pôst by mal mať možnosť duchovného vedenia a vždy by mal byť spojený s modlitbou.

✘ Čítanie zo svätého evanjelia podľa Matúša

¹⁶ Tu k nemu ktosi pristúpil a pýtal sa ho: "Učiteľ, čo dobré mám robiť, aby som mal večný život?" On mu povedal: ¹⁷ "Prečo sa ma pýtaš na dobré? Len jeden je dobrý. Ale ak chceš vojsť do života, zachovávaj prikázania!" ¹⁸ On sa ho opýtal: "Ktoré?" Ježiš odpovedal: "Nezabiješ! Nescudzoložíš! Nepokradneš! Nebudeš krivo svedčiť!" ¹⁹ Cti otca i matku a milovať budeš svojho blížneho ako seba samého!" ²⁰ Mladík mu povedal: "Toto všetko som zachovával. Čo mi ešte chýba?" ²¹ Ježiš mu vravel: "Ak chceš byť dokonalý, choď, predaj, čo máš, rozdaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!" ²² Keď mladík počul toto slovo, odišiel smutný, lebo mal veľký majetok. ²³ A Ježiš povedal svojim učeníkom: "Veru, hovorím vám: Bohatý ťažko vojde do nebeského kráľovstva. ²⁴ Ba hovorím vám: Ľahšie je ťave prejsť cez ucho ihly, ako boháčovi vojsť do Božieho kráľovstva." ²⁵ Keď to učenici počuli, veľmi sa divili a hovorili: "Kto potom môže byť spasený?" ²⁶ Ježiš sa na nich zahľadel a povedal im: "Ľuďom je to nemožné, ale Bohu je všetko možné."

Počuli sme slovo Pánovo!

- **PREČO** je majetok takým **PROBLÉMOM**?
- **A PREČO** je chudoba v Evanjeliu tak vysoko **HODNOTENÁ**?

PREČO JE TO TAK?

- **BYŤ** alebo **MAŤ** – **VECI** dokážu vyvolať pocit, že **NAHRÁDZAJÚ** dokonalosť:
 - Namiesto otužilosti si kúpime šaty...
 - Namiesto sily si vezmeme stroj...
 - Namiesto krásy sa odejeme do (podľa nás) krásnych šiat
 - Namiesto toho, aby sme boli hodní oslávania, získavame pseudoslávu (= popularitu) majetkom, oblečením, peniazmi...
- **JE TO ÚPLNE PARALELNÝ SVET**:
 - **BOH** hovorí: **BUĎ DOKONALÝ!**

- **SATAN** hovorí: **VEZMI SI JABLKO** 😊 - a to stačí na to, aby si bol ako Boh!¹
- Nie je bez zaujímavosti, že **prvý hriech sa symbolicky začína**:
 - aktom PRIVLASTNENIA...
 - a snahou NAHRADIŤ RAST k dokonalosti VLASTNENÍM!
- **PODMANIVOSŤ:**
 - **ZDANIE MOCI** – aj keď peniaze dávajú iba vplyv, nie skutočnú silu, či moc...
 - **ZDANIE SLÁVY** – aj keď je to iba popularita, nie skutočná sláva
 - **MOŽNOSŤ ÚNIKU** – konzumom „zapíť“ vnútornú nenaplnenosť...
 - **FALOŠNÁ NÁDEJ** – v zmysle „ža raz budeme mať viac“ – potom konečne dosiahneme cieľ: šťastie, Raj,... až raz!
- **VÝSLEDOK:**
 - **OTROCTVO:** *„Sen, že budeme nezávislými pány nad svými životy, skončil, keď sme začali vnímať fakt, že sme se stali kolečky stroje byrokracie - ve svých myšlenkách, citech a vkusu, jimiž manipulují vláda, průmysl a masová komunikace. ... Lidská svoboda je omezena v tom rozsahu, nakolik jsme připoutáni k majetku...“* (E. Fromm).
 - A aj keď si to odmyslíme – majetok vyžaduje starosť, vyžaduje náš čas, úsilie... Ovláda a zotročuje nás!
 - **CHUDOBA:** *„Neomezené uspokojování všech tužeb nevede k blahu, nevede ani ke štěstí, ani k maximální slasti.“* (E. Fromm)
 - Pretože sme obetovali „BYŤ“ na úkor „MAŤ“ – sme paradoxne chudobní,...²
 - ... pretože **majetok je niečo, čo nie je „z nás“**, nepatrí to nám, je to len čosi „pridané“ k nám...
 - **Raz oň prideme – a zistíme, že nemáme nič!**
- **ČO S TÝM?**

¹ Ocitli jsme se na cestě, kdy se stáváme bohy, nejvyššími bytostmi, které mohou vytvořit druhý svět, v němž se svět přírody použije jen jako materiál pro naše nové stvoření. Muži a později stále více i ženy zakoušeli nový smysl svobody; stávali se pány svého vlastního života: feudální řetězce byly zlomeny a každý, zbaven všech pout, mohl dělat, co chtěl. Alespoň tak to lidé pociťovali. Dosažení blahobytu a pohodlí pro všechny se považovalo za výsledek neomezeného štěstí pro všechny. Trojice neomezené výroby, absolutní svobody a neomezeného štěstí vytvořila jádro nového náboženství. Pokrok a nová Pozemská říše pokroku měly nahradit Obec boží. Vůbec nepřekvapuje, že toto nové náboženství naplňovalo své stoupence energií, životností a nadějí.

^{2 17} Lebo hovoríš: „Som bohatý, zbohatol som, nepotrebujem nič“ - a nevieš, že si biedny, poľutovaniahodný, chudobný, slepý a nahý. (Rev 3:17 SSV)

- NÁVRAT k dokonalosti a svätosti
- MAJETOK sa zase stáva IBA NÁSTROJOM.
- AKO TAKÝ je zmyslom MAŤ HO IBA NEVYHNUTNÉ MINIMUM!
- **IDEA EVANJELIOVEJ CHUDOBY:** „Cnosť chudoby z náboženského hľadiska definuje sv. Bazil. Chudobný, ako to žiada evanjelium, je ten, kto **má to, čo potrebuje pre život, na vykonávanie svojej funkcie, svojich povinností.** Zrieka sa však všetkého, čo by bolo nadto, čo je zbytočné. S majetkom je to podobne ako s jedlom. Ako nie je dovolené prejedať sa, tak sa nesmie zhromažďovať zbytočné.“ (Tomáš kardinál Špidlík)
- **O ČO TEDA IDE?**
 - Nie o nedostatok...
 - Ani o zapieranie sa...
 - Ježiš hovorí o „**chudobe v duchu**“ – čiže o chudobe, ktorá pramení zvnútra, z postoja človeka,...
 - ... ktorý **radikálne prebudoval celý svoj hodnotový systém...**
 - ... a za svoj cieľ a zmysel života si vybral **BYŤ...**
 - a z „**MAŤ**“ sa stal iba nástroj,...
 - ... **zredukovaný na nevyhnutné minimum,**...
 - ... **aby ani v najmenšom zbytočne neodčerpával nesmierne vzácne prostriedky,**...
 - ... **určené a sústredené na to najdôležitejšie a jediné podstatné: BYŤ DOKONALÝ!**

✘ Čítanie zo svätého evanjelia podľa Lukáša

¹⁹ Bol istý bohatý človek. Obliekal sa do purpuru a kmentu a deň čo deň prepychovo hodoval. ²⁰ Pri jeho bráne líhal akýsi žobrák, menom Lazár, plný vredov. ²¹ Túžil nasýtiť sa z toho, čo padalo z boháčovho stola, a len psy prichádzali a lízali mu vredy. ²² Keď žobrák umrel, anjeli ho zniesli do Abrahámovho lona. Zomrel aj boháč a pochovali ho. ²³ A keď v pekle v mukách pozdvihol oči, zďaleka videl Abraháma a Lazára v jeho lone.

Počuli sme slovo Pánovo!

- **Odkaz PUSTOVNÍKOV – samota bola pre nich nesmierne dôležitá. PREČO?**
 - **NIE SÚ VARI VZŤAHY – SPOLOČENSTVO! – podstatou kresťanstva? Tak PREČO?**
- **AKO TO MALO BYŤ:**
 - **BOH nás miluje – zadarmo a bezpodmienečne.**
 - **PRETO sme aj my – súc milovaní – schopní milovať: DÁVAŤ a nič za to NEPÝTAŤ.**
- **HRIECH to všetko pokazil:** pretože nie sme v Bohu, necítíme sa ani milovaní...
- **POTREBUJEM NÁHRADU ZA BOHA – a tou sa v oblasti lásky stávajú ĽUDIA OKOLO NÁS!**

Neprimeraná závislosť na druhých je ... hlavným príznakom ich poruchy osobnosti. ... Nemajú pocit zodpovednosti za seba samých. Pasívne očakávajú od ostatných, dokonca i od vlastných detí, že budú zdrojom ich životného šťastia a naplnenia. (M. Scott Peck, psychológ)

- **ZÁKLADNÝ ZNAK:**
 - **VYŽADUJEME** namiesto DÁVANIA!
 - **OČAKÁVANIA, NÁROKY** – a ak nie sú splnené, tak HNEV, SKLAMANIE, HORKOSŤ, ROZÍDENIE SA, ba až NEPRIATEŠTVO...
- **TYPICKÉ PREJAVY:**

- **ZALÚBENOSŤ (žiadostivosť)** – „V prípade pouhé smyslné žiadostivosti je ten druhý jedným z pěkných zástupců druhého pohlaví, jedným mezi mnoha jinými. Je to prostě „kus“.“ (Dietrich von Hildebrand)
- **ZAMILOVANOSŤ** – „Charakteristickou vlastností pravé zamilovanosti je absolutní výlučnost. Z psychologického hlediska je prostě nemožné být současně zamilován do dvou lidí. Každý skutečně zamilovaný vzhlíží k milované osobě s pocitem „ale vždyť já jí nejsem vůbec hoden“ - i když přitom z celého srdce doufá, že jeho láska bude přece jen opětována.“ (Dietrich von Hildebrand)
 - Když se zamilujeme, je to v určitém smyslu (i když jistě ne po všech stránkách) krok zpět. Zážitek splynutí s milovanou osobou v sobě skrývá ozvěnu z nejtělejšího dětství, totiž splynutí s matkou. Kromě splynutí získáváme znovu také pocit všemocnosti, jehož jsme se po cestě z dětství museli vzdát. Všechno se zdá možné. Máme pocit, že ve spojení s milovanou osobou můžeme překonat všechny překážky. Věříme, že síla naší lásky donutí síly odporu, aby se před námi sklonily a vytratily se do tmy. Všechny překážky padnou. Budoucnost bude jen a jen zářná. Tyto pocity jsou v podstatě stejně nereálné jako pocity dvouletého dítěte, které se cítí být králem rodiny a světa s neomezenou mocí. (M. Scott Peck)
- **„SPOLOČENSKÝ ŽIVOT“** – Podobný mechanismus (porov. Bojáč z dnešného úryvku evanjelia), kedy hľadáme závan komunity, spoločenstva, lásky, naplnenia,... nie v Bohu, ale v spoločnosti...
 - Formu „spoločenského života“ môže poskytnúť aj „náboženský spolok“, v ktorom sa realizujeme a očakávame, že ON nás podrží, naplní,...
- **SPOLOČNÉ ZNAKY:**
 - **OČAKÁVANIA**
 - **AK SA NESPLNIA** – rozchod a nový vzťah
 - **„NEKONEČNÁ PLANÁ NÁDEJ“** – takto môžeme celý život hľadať a nikdy nenájsť – ale stále dúfať, že raz natrafíme na „toho pravého“...
- **RIEŠENIE:**

- **Vzťah „CEZ BOHA K ĽUĎOM“** – prvotný je vzťah s Bohom, naplnenosť Bohom – a až potom môžeme vytvárať opravdivý vzťah s ľuďmi!
- **„My milujeme, pretože on prvý miloval nás. (1Jo 4:19 SSV)“**
- **SAMOTA** – je nástrojom tohto kroku:
 - **OPUSTENIE** „rušného spoločenského života“
 - **ZANECHANIE** nádejí a očakávaní, že iní ľudia nás urobia šťastnými
 - **SAMOTA** ako priestor pre „medové týždne“ s Bohom
 - **NÁVRAT** k ľuďom, ktorých už teraz ale dokážeme opravdivo milovať
- **AKO NA TO V NAŠEJ PRAXI?**
 - **Vedome krotiť očakávania**, neupínať sa k nádeji „spoločenského života“
 - **PRAVIDLO SAMOTY:**
 - Hodinu (v núdzi aspoň pol hodinu) samoty denne
 - Pol dňa samoty, uvažovania a rozjímania týždenne
 - Jeden celý deň samoty a ústrania mesačne
 - 3 až 7 dní samoty raz ročne – duchovné cvičenia, modlitba v ústraní, napr. v niektorom z kláštorov, exercičných centier, alebo niekde v horách na chate...
 - **MLČANIE** – je tiež formou „samoty uprostred davov“.
 - Samozrejme, nebyť ako tík,...
 - ... ale obmedziť klábosenie a zbytočné tlachanie, ktorého cieľom je upozorňovať na seba a priťahovať na seba tak túženu pozornosť...

✘ Čítanie zo svätého evanjelia podľa Matúša

Ježiš povedal zástupom: Keď teda dávaš almužnu, nevytrubuj pred sebou, ako to robia pokrytci v synagógach a po uliciach, aby ich ľudia chválili. Veru, hovorím vám: Už dostali svoju odmenu. ³ Ale keď ty dávaš almužnu, nech nevie tvoja ľavá ruka, čo robí pravá, ⁴ aby tvoja almužna zostala skrytá. A tvoj Otec ťa odmení, lebo on vidí aj v skrytosti. ⁵ A keď sa modlíte, nebuďte ako pokrytci, ktorí sa radi postojacky modlievajú v synagógach a na rohoch ulíc, aby ich ľudia videli. Veru, hovorím vám: Už dostali svoju odmenu. ⁶ Ale keď sa ty ideš modliť, vojdí do svojej izby, zatvor za sebou dvere a modli sa k svojmu Otcovi, ktorý je v skrytosti. A tvoj Otec ťa odmení, lebo on vidí aj v skrytosti.

Počuli sme slovo Pánovo!

- **POTREBY verzus TÚŽBY** (porov. Herzberg)
- **PRVÁ Z TÚŽOB:** Dôležitosť, uznanie, ocenenie,...

PEASOVCI:

„Vedci zistili, že potreba cítiť sa dôležito je u ľudí silnejšia ako fyziologické potreby, napríklad ako hlad, pretože keď sa človek naje, už nie je hladný. Potreba dôležitosti je silnejšia ako potreba lásky, pretože keď človek získa lásku, potreba sa naplní. Je silnejšia aj ako pocit bezpečia, pretože keď je človek zabezpečený, bezpečie už preňho nie je dôležité. Túžba byť dôležitý je najsilnejšia ľudská potreba; ňou sa odlišujeme od zvierat. Kvôli nej ľudia nosia značkové odevy, kupujú si luxusné autá, píšú si tituly na vizitky a vystatujú sa svojimi deťmi. To zapríčiňuje, že mladí ľudia sa stávajú členmi pouličných gangov. Niektorí sa dokonca stávajú kriminálnikmi alebo vrahmi len preto, aby si ich okolie všimlo. Vedci zaoberajúci sa výskumom manželstiev dokázali, že hlavný dôvod, pre ktorý ženy ukončujú dlhodobý vzťah, nie je zneužívanie, násilie alebo tyrania, dôvodom je nedocenenie. Túžba byť uznávaný, pocit dôležitosti a ocenenia sú všemocné.“

(Alan a Barbara Peasovci, Úspešné komunikačné stratégie)

- **NIE JE TO ÚPLNE PRAVDA**, pretože:
 - Keď hovoria o „láske, ktorú ste získali“ – nemyslia tým, samozrejme, opravdivú lásku, ale len povrchnú citovú zamilovanosť, či dokonca zaľúbenosť (opravdivá láska sa totiž nedá „získať“, iba „darovať“...)
- **NA DRUHEJ STRANE:**
 - Je to **prvá z TÚŽOB**
 - Preto sa o ňu pokúsi **KAŽDÝ ČLOVEK**
 - **VÄČŠINA ĽUDÍ** nikdy nepostúpi vyššie
 - **TAKŽE Z TOHTO POHLĎADU TO SEDÍ...**

AKO TO FUNGUJE?

- **POCIT DÔLEŽITOSTI SA DÁ ZÍSKAŤ DVOJAKO:**
 - **SLÁVA** – iní Vás obdivujú, lebo ich zatieňujete
 - **MOC** – iní Vás rešpektujú a uctievať, lebo ich ovládáte a oni na Vás závisia
 - **PENIAZE** majú v tomto smere **zvláštne postavenie**, pretože umožňujú získať MOC a SLÁVU tým, že „BYŤ“ nahradia „MAŤ“ a tak cez peniaze môžeme byť „vplyvnými celebritami“...
 - **Peniaze sú tak niečo ako „náhradné riešenie“**, vďaka ktorému môže bohatá slaboch úplatkami a intrigami poraziť a ovládnuť v súboji o moc obra 😊...

PRETO VNÍMAME AKO NAPROSTÚ POHRÓMU:

- **byť CHUDOBNÝ**
- **BEZMOCNÝ**
- **BEZVÝZNAMNÝ a ZABUDNUTÝ**

A PRESNE K TOMUTO NÁS EVANJELIUM VYZÝVA!

Teda, aby sme to správne pochopili:

- **Evanjeliem nehovorí, že máme byť slabí a bezmocní** – naopak, máme byť plní sily Božieho Ducha!
 - **LEN TO NEMÁME VYSTAVOVAŤ NA OBDIV!**
- **Podobne máme byť skvelejší, lepší a dokonalejší, než hocikto iný...**
 - **LEN TO NEMÁME VYSTAVOVAŤ NA OBDIV!**

PREČO?

- Pretože naša CESTA pokračuje ďalej...
- **Predstavme si to ako cestu na Chopok:**
 - Má tri etapy:
 - Srdiečko
 - Kosodrevina
 - Chopok
 - Ak sa zastavíte na niektorej z dolných etáp, nedostanete sa na vrchol...
- **CESTA K SVÄTOSTI vedie tiež takýmito tromi úrovňami:**
 - **DÔLEŽITOSŤ** – o tom hovoríme dnes.
 - **SEBAAKTUALIZÁCIA** – o tom viac nabadúce
 - **TRANSCENDENCIA / LÁSKA** – to je náš cieľ...
- AK SA ZASTAVÍME na nižšej úrovni – naša cesta skončila... a to by bolo VEĽMI ZLÉ!!!
- **POZOR – neznamená to, že táto etapa je ZLÁ!**
 - „DÔLEŽITOSŤ“ je dôležitá práve tým, že tu **získavame zdravé, na Bohu založené sebavedomie**, potrebné k tomu, aby sme sa odvážili nastúpiť cestu k svätosti.
 - To je dôvod, prečo **aj Ježiš učeníkom doprial podobnú skúsenosť**: „Sedemdesiati dvaja sa vrátili natešení a hovorili: "Pane, aj zlí duchovia sa nám poddávajú v tvojom mene!"¹⁸ On im povedal: "Videl som satana padať z neba ako blesk."¹⁹ Hľa, dal som vám moc šliapať po hadoch a škorpiónoch i po všetkej sile nepriateľa a nič vám neuškodí. (Luk 10:17-19 SSV)“
 - **ZLÁ začína byť vtedy, ak sa z PROSTRIEDKU na získanie odvahy stáva CIEĽ**, v ktorom máme záľubu.
 - To je dôvod, prečo v tomto smere „rozkokošených“ **apoštolov vedel Ježiš zase primerane schladiť**: „⁵⁴ Keď to videli učenici Jakub a Ján, povedali: "Pane, máme povedať, aby zostúpil oheň z neba a zničil ich?"⁵⁵ On sa obrátil a pokarhal ich.⁵⁶ A odišli do inej dediny. (Luk 9:54-56 SSV)“

TAKŽE ZHRNUTIE:

- Na úrovni dôležitosti naberať odvahu k zápasu o svätosť.
- **CIEĽOM je nabráť odvahu – nie budovať si moc, slávu a tak nahrádzať „zbožštenie“ „pýchou“ ...**
- **ASKÉZA POSKYTUJE NAJMENEJ DVA ÚČINNÉ NÁSTROJE**, ktoré nám umožňujú presne toto:
 - Byť úspešní,
 - naberať odvahu k ceste k svätosti
 - a pritom neustrnúť v osídle „dôležitosti“.
- Sú to:
 - **SLUŽBA V SKRYTOSTI**
 - **MLČANIE**

POMÔCKY V BOJI:

- **SLUŽBA V SKRYTOSTI**
 - *Nič tak nekrotí bezuzdné telesné vášne ako služba a nič tak netransformuje telesné vášne ako služba v skrytosti. Telo hundre proti službe, ale **proti službe v skrytosti doslova kričí**. Namáha sa a usiluje za poctou a uznaním. (Richard Foster)*
 - **Podstatou skrytosti je: odprieť si akúkoľvek odmenu, ocenenie, či uznanie za dobré skutky, ktoré konáme** – a to tým, že sa o nich nikto nedozvie! Dokonca ani naši najbližší, ktorým by sme sa „dôverne priznali“, čo všetko sme v skrytosti vykonali... 😊!
- **MLČANIE**
 - Ak sa na to pozrieme triezvo, zistíme, že:
 - **Väčšina toho, čo hovoríme**, neslúži na „budovanie“, či aspoň odovzdávanie dôležitých informácií,...
 - ... ale na **UPOZORŇOVANIE NA SEBA!**
 - *Sme na porade v práci. Keď sa debata rozprúdi, v podtexte uvažujeme: „Tu je šanca ukázať každému, koľko toho viem. Toto je šanca povedať niečo takým spôsobom, ktorý jemne podčiarkne moju dôležitosť v práci. Mám šancu niekoho opraviť a ukázať svoju spôsobilosť.“ (John Ortberg)*
 - **Pravá pokora** sa nevytrča na obdiv a skoro vôbec nehovorí poníženým spôsobom. Ona nielenže chce utajiť všetky ostatné cnosti, ale zo všetkého najviac sa snaží utajiť seba. (John Ortberg)

- **PRIMERANÉ MLČANIE** – hovoriť to, čo je:
 - **dôležité**
 - **a buduje** (preto nikdy nezabudnime úprimne chváliť, oceňovať a povzbudzovať INÝCH)
 - **ALE NIE** tak, aby to vyvyšovalo nás (preto o sebe radšej nehovorme nič...)
 - **A ÚPLNE SI ODPUSTIŤ** klábosenie a podobné veci, ktorých cieľom nie je nič iné, než sa „zapájaním do rozhovoru“ predvádzať a zviditeľňovať...!
 - **ASPOŇ DOVTEDY**, kým sa nenaučíme skutočnej a opravdivej pokore!

• 23.2.2011 – SPOLOČENSTVO a ROZJÍMAVÁ MODLITBA

Čítanie zo Skutkov apoštolov:

Učeníci sa vrátili do Jeruzalema z hory, ktorá sa volá Olivová a je blízko Jeruzalema, vzdialená toľko, koľko je dovolené prejsť v sobotu. ¹³ Keď ta prišli, vystúpili do hornej siene, kde sa zdržiavali Peter a Ján, Jakub a Ondrej, Filip a Tomáš, Bartolomej a Matúš, Jakub Alfejov, Šimon Horlivec a Júda Jakubov. ¹⁴ Títo všetci jednomyselne zotrúvali na modlitbách spolu so ženami, s Ježišovou matkou Máriou a s jeho bratmi.

Keď prišiel deň Turíc, boli všetci vedno na tom istom mieste. ² Tu sa náhle strhol hukot z neba, ako keď sa ženie prudký vietor, a naplnil celý dom, v ktorom boli. ³ I zjavili sa im akoby ohnivé jazyky, ktoré sa rozdelili, a na každom z nich spočinul jeden. ⁴ Všetkých naplnil Duch Svätý a začali hovoriť inými jazykmi, ako im Duch dával hovoriť.

Počuli sme Božie slovo!

- SEBAAKTUALIZÁCIA – „inštinktívna potreba naplniť svoje schopnosti a snaha byť najlepším akým len človek môže byť“ (A. H. Maslow)
- Táto definícia veľmi dobre vyjadruje to, čo je **PODSTATOU SVÄTOSTI**:

¹³ **Vy ste soľ zeme. Ak soľ stratí chuť, čím ju osolia? Už nie je na nič, len ju vyhodiť von, aby ju ľudia pošliapali.** ¹⁴ **Vy ste svetlo sveta. Mesto postavené na návrší sa nedá ukryť.** ¹⁵ **Ani lampu nezažnú a nepostavia pod mericu, ale na svietnik, aby svietila všetkým, čo sú v dome.** ¹⁶ **Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach.**

(Mt 5,13-16 SSV)

¹⁴ **Všetko robte bez šomrania a pochybovania,** ¹⁵ **aby ste boli bezúhonní a úprimní, Božie deti bez hany uprostred zvrhlého a skazeného pokolenia, medzi ktorým svietite ako svetlá na svete.**

(Flp 2,14-15 SSV)

- **TELOM, DUŠOU i DUCHOM:**

²³ *Sám Boh pokoja nech vás celých **posvätí**, aby sa zachoval váš **duch** neporušený a **duša i telo** bez úhony, keď príde náš Pán Ježiš Kristus.*

(1Sol 5,23 SSV)

Apropo: KAUZA TELO:

Bible nezná řecký dualismus těla a duše, které proti sobě bojují, nezná tělo jako vězení duše. Zná jen morální konflikt mezi touhou Stvořitele a touhami stvoření, mezi svatostí - normou, a hříchem - zvráceností, ale v tomto konfliktu je angažován celý člověk. Podle svatého Augustina je člověk tělesný až do ducha, nebo je duchovní až do těla.

(Pavel Evdokimov)

Pod moudrou vládou duše, i tělo roste a stává se krásným a zdravým. Tímtež způsobem i „zduchovení člověka“ neznamená umrtvení lidských hodnot, viditelných tělesných skutečností, nýbrž naopak jejich rozkvět.

(Tomáš kardinál Špidlík)

- **„DUCHOVNOU ČINNOSTŮU“** je tak všetko, čo nás k Bohu približuje a pripodobňuje: modlitba, adorácia, liturgia, ale aj návšteva posilovne, vedecká práca, šport, kultúra,...
- **„DUCHOVNÝM ŽIVOTOM“** je tak celý život človeka, ak ho žije na obraz Boha, nielen modlitba, liturgia, čítanie „duchovnej“ literatúry a podobné veci, ktoré si pod tým často predstavujeme...
- **„TELESNÝM“** je potom naopak všetko, čo nás od Boha vzdáľuje a nepripodobňuje nás k Nemu – hoci by to aj hneď boli veci ako modlitba, adorácia, liturgia, štúdium Biblie, stretká, činnosť vo farnosti, alebo čokoľvek bežne považované za „zbožné“...

Na počiatku moderných čias, môžeme nájsť troch priakopníkov modernej duchovnosti: sv. Filip Neri, sv. František Saleský a sv. Vincent z Paoly. Ten prvý povedal, že svätosť a radosť môžu ísť pospolu, ten druhý poukázal na to, že opravdivý humanizmus v rovnováhe tela a duše môže byť dobrou cestou k svätosti a ten tretí povedal, že úsilie o svätosť je radikálna služba chudobným a opusteným. Takto sa začala formovať nová tvár svätosti v Cirkvi.

(Pavol Grach, SDB)

Keď si to zhrnieme:

- **SVÄTOSŤ – TO JE**
 - **RADOSŤ**
 - **Z DOKONALOSTI CELÉHO ČLOVEKA,**
 - **KTORÁ JE V SLUŽBE LÁSKY!**

A TU JE JEDEN PROBLÉM...

SEBAAKTUALIZOVAŤ totiž môže aj **PÝCHA!**

Považujeme sa za výnimočných „**nadľudí**“...;

- Ostatní nás **nezaujímajú**;
- Uzatvárame sa do seba, **realizujeme sa – bez ohľadu na ostatných**, ktorí nie sú ma „našej úrovni“, sú „podradní“, „nemajú na to“...

SEBAAKTUALIZÁCIA SAMA MÔŽE BYŤ NIEKEDY VSKUTKU STRAŠLIVÁ – porov. Adolf HITLER, Josef Vissarionovič STALIN, Mao Ce Tung, Pol Pot, atď,

To je dôvod, prečo sebaaktualizácia sama – hoci je aj jej obsahom skutočne svätosť a dokonalosť – sama ešte na Boží život nestačí.

Svätosť je sebaaktualizáciou,... ale sama sebaaktualizácia ešte nie je svätosťou!

CHARAKTERISTICKÝ ZNAK SVÄTOSTI TEDA JE...

Charakteristickým znakom Boha je to, že nie je svätý a dokonalý sám pre seba!

Podobne to platí aj o nás:

Pán ma povolal od lona, od života mojej matky spomínal mi meno. ² ústa mi urobil ako ostrý meč, v tieni svojej ruky ma skryl a urobil zo mňa šíp

brúsený, do svojho tulca ma schoval. ³ *A riekol mi: "Služobníkom si mi, Izraelom, **tebou sa chcem osláviť.**"*

(Iz 49,1-3 SSV)

Celé Písmo je Bohom vnuknuté a užitočné na poučanie, na usvedčovanie, na nápravu a na výchovu v spravodlivosti, ¹⁷ ***aby bol Boží človek dokonalý a pripravený na každé dobré dielo.***

(2Tim 3,16-17 SSV)

TAKŽE V PRAXI:

- **BYŤ NAJLEPŠÍ MOŽNÝ – z lásky!**
- **NAPLNÍŤ SVOJ BOHOM DAROVANÝ POTENCIÁL BOŽIEHO SYNA (DCÉRY) – z lásky!**
- **PREKROČIŤ SVOJE HRANICE A BYŤ VIAC, NEŽ LEN „OBYČAJNÝM ČLOVEKOM“ – z lásky!**
- **OPRAVDIVO SA REALIZOVAŤ – nie kvôli sebe, ale z lásky!**

DVA NÁSTROJE:

- **ROZJÍMAVÁ MODLITBA**
 - Buduje vzťah lásky s Bohom
- **MALÉ SPOLOČENSTVO**
 - Miesto, kde sa učíme **žiť s inými**,...
 - ... v pokore **znášať** ich slabosti...
 - ... **nevydeľovať** sa od nich...
 - ... v skrytosti a láske im **slúžiť**...
 - ... a učíme sa tak byť s nimi **jedna rodina**, jedno telo, jeden Duch!

- 2.3.2011 – ALMUŽNA

Čítanie z knihy Jób:

Jób hovoril: Keď bedár volal, iste som ho zachránil, aj osirelých, bezpomocných tiež. Ku mne sa nieslo požehnanie úbohých a radosť lial som vdove do srdca. Ja spravodlivosť odel som si, ona mňa, mne právo bolo rúchom, turbanom. Ved' sťa oči bol som (vtedy) slepému a stáby nohy pre kulhavého. Ja otcom bol som všetkým chudobným, aj neznámeho vec som vyšetril. Zločincovi som rozbil čeľuste a z jeho zubov korisť vyrval som.

Počuli sme Božie slovo!

KONEČNE CIEĽ!

- Sme na úrovni TRANSCENDENCIE. To je TÁ úroveň, o ktorú nám ide!
- ČO JE TRANSCENDENCIA?
 - JE TO IDENIE ZA HRANICE SEBA.

ZMYSEL A VEĽKOSŤ

- PRESAHUJÚCE dáva **ZMYSEL** nášmu vlastnému životu.
 - To je **podstatná vlastnosť** nášho života:

*90% notorického alkoholizmu má za príčinu pocit absencie zmyslu života
(Annemarie von Forstmeyer)*

- Vo svojej podstate **zmysel života musí byť MIMO NÁS, PRESAHUJÚCI!**
- PRESAHUJÚCE dáva súčasne **VEĽKOSŤ** nášmu vlastnému životu – sme súčasťou niečoho väčšieho, presahujúceho, nesmrteľného a trvácneho.

NEPATRÍTE SEBE

Výsledkom je, že viac už **nepatríme sebe, ale tomu, komu sme zasvätili svoje životy:**

¹⁹ A neviete, že vaše telo je chrámom Ducha Svätého, ktorý je vo vás, ktorého máte od Boha, **a že nepatríte sebe?** ²⁰ Draho ste boli kúpení. Oslavujte teda Boha vo svojom tele.

(1Co 6:19-20 SSV)

SLUŽBA

- JE TO **SLUŽBA** niečomu väčšiemu.
 - **Menšie** veci môžu **SLUŽIŤ VÁM**
 - Ale **väčšiemu** od Vás môžete iba **VY SLUŽIŤ!**

Veľmi dobre túto postupnosť vyjadruje Pavol:

Veď všetko je vaše: ²² či Pavol alebo Apollo, Kéfas, svet, život i smrť, prítomnosť aj budúcnosť - všetko je vaše, ²³ **ale vy ste Kristovi a Kristus Boží.**

(1Co 3:21-23 SSV)

V PODSTATE JE TO LÁSKA

- Ak si to zhrnieme, **TRANSCENDENCIA NIE JE NIČ INÉ, NEŽ LÁSKA.**
- Táto láska má **DVA ROZMERY:**
 - **LÁSKA K BOHU**, ktorému patríme a ktorého milujeme:
 - „Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myslou! ³⁸ To je najväčšie a prvé prikázanie. (Mat 22:37-38 SSV)“
 - **A PRETOŽE BOH MILUJE ČLOVEKA** – tak **milovať Boha súčasne znamená MILOVAŤ AJ ČLOVEKA** a to podstatne a neoddeliteľne!
 - „³⁹ Druhé je mu podobné: Milovať budeš svojho bližneho ako seba samého! (Mat 22:39 SSV)“
 - „²⁰ Ak niekto povie: "Milujem Boha," a nenávidí svojho brata, je luhár. Veď kto nemiluje brata, ktorého vidí, nemôže milovať Boha, ktorého nevidí. (1Jo 4:20 SSV)“
 - **DOKONCA existuje v podstate len jediný spôsob, ako v láske slúžiť Bohu** – a to tým, že **SLUŽIME TÝM, KTORÝCH ON MILUJE** a za ktorých zomrel a ktorí sú Mu nekonečne drahí a vzácní:

- „³⁴ Potom Král' povie tým, čo budú po jeho pravici: "Podťe, požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré je pre vás pripravené od stvorenia sveta. ³⁵ Lebo som bol hladný a dali ste mi jesť; bol som smädný a dali ste mi piť; bol som pocestný a pritúlili ste ma; ³⁶ bol som nahý a priodeli ste ma; bol som chorý a navštívili ste ma; bol som vo väzení a prišli ste ku mne." ³⁷ Vtedy mu spravodliví povedia: "Pane, a kedy sme ťa videli hladného a nakrmili sme ťa, alebo smädného a dali sme ti piť? ³⁸ Kedy sme ťa videli ako pocestného a pritúlili sme ťa, alebo nahého a priodeli sme ťa? ³⁹ Kedy sme ťa videli chorého alebo vo väzení a prišli sme k tebe?" ⁴⁰ Král' im odpovie: "Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili. Čokoľvek ste neurobili jednému z týchto najmenších, ani mne ste to neurobili." (Mat 25:34-40.45 SSV)"

ČO JE LÁSKA?

- **JOHN POWELL:**
 - OPORA (napr. aj v podobe charity, poradenstva, sociálnej služby farnosti,...)
 - POVZBUDENIE K RASTU
 - VÝZVA RÁSTĚ
- **SYSTEMATICKÁ:**
 - **Viktor Suvorov:** „Typický vojak Specnaz je skeptik, cynik a pesimista. Nepochybuje o bídě lidské přirozenosti a z vlastní zkušeností ví, že v mimořádných situacích se člověk stává zvířetem. **Zajisté jsou chvíle, kdy člověk zachraňuje životy bližních na vlastní úkor. Podle názoru mužů z útvarů Specnaz se to stává při náhle vzniklém nebezpečí. Člověk se například vrhne před projíždějící vlak, aby kamaráda srazil z kolejí a zachránil mu život. Pokud ovšem nebezpečná situace (dejme tomu hladomor) trvá měsíce či léta, každý lidský tvor si hledí sám sebe. Jestliže někdo pomáhá druhému v nouzi, znamená to, že nouze není nejvyšší. Jestliže se člověk podělí s bližním o chléb v době hladomoru, znamená to, že napanuje skutečný hladomor.**“ – alebo je dotyčný KRESTĀN! ☺

Dá sa povedať, že toto sú

TRI HRANICE MEDZI ČLOVEKOM A BOŽÍM SYNOM (= KRESTĀNOM)

- SLÚŽIŤ, nielen poslúžiť, či pomôcť
- AJ ZA CENU OBETI – nielen z prebytku
- NIELEN PRIATEĽOVI, ALE AJ NEPRIATEĽOVI

Toto sú tri veci, ktoré už presahujú bežnú ľudskú schopnosť altruizmu a nimi vstupujeme na hranicu božského!

ALMUŽNA AKO TRÉNING

- **ALMUŽNA – tréning takejto obetujúcej a dávajúcej sa lásky!**
 - DNEŠNÉ ČÍTANIE Z KNIHY JÓB pekne ilustruje almužnu, ako niečo, čo je **omnoho viac, než „hodenie eura do klobúka žobrákovi“:**
 - **Systematická** starosť o ľudí v núdzi
 - **bez ohľadu** na známosť, či neznámosť
 - **bez nároku** na odmenu
 - čiste **ako výsledok vedomia zodpovednosti**, plynúcej z postavenia a majetku, ktorý nám bol Bohom zverený!

ZMYSEL DOTERAJŠEJ ASKÉZY

- Zmysel všetkých doterajších asketických cvičení bol:
 - **PODRIADIŤ ZDROJE** (majetok, jedlo, pitie, postavenie v spoločnosti,...) **tomuto cieľu**
 - **A ZABRÁNIŤ, aby sa tieto vzácne zdroje plytvali na vedľajšie ciele** (moc, sláva, seberealizácia,...)
- **KAUZA PENIAZE:**
 - **KEBY sme bolo GRÉCI**, možno by sme verili, že „**duchovný život**“ sa týka iba „**nemateriálnej oblasti**“ nášho života (modlitba, city k Bohu, štúdium, rozjímanie,...) a nijako sa nedotýka nášho „**hmotného života**“, kam patrí majetok, zamestnanie, peniaze – proste „**profánný život**“ ...
 - **ALE pretože sme KRESŤANIA**, tak vieme, že „**duchovný život**“ sa týka **CELÉHO NÁŠHO ŽIVOTA – vrátane vecí**, ako majetok, zamestnanie, peniaze... a **VŠETKO TOTO sa musí stať DUCHOVNÝM** – čiže „**podľa Boha**“. A **ALMUŽNA** je na to skvelým nástrojom

• 16.3.2011 – ŽIVOT V PRÍTOMNOSTI

✘ Čítanie zo svätého evanjelia podľa Marka

¹⁴ Zabudli si vziať chleba a na lodi mali so sebou iba jeden chlieb. ¹⁵ A on ich varoval: "Dajte si pozor a chráňte sa kvasu farizejov i kvasu Herodesa!" ¹⁶ Oni si medzi sebou hovorili, že nemajú chleba. ¹⁷ Keď to spozoroval, povedal im: "Prečo rozprávate o tom, že nemáte chlieb? Ešte nechápete a nerozumiete? Máte otupené srdce? ¹⁸ Máte oči, a nevidíte? Máte uši, a nepočujete? A nepamätáte sa už, ¹⁹ koľko košov ste naplnili odrobinami, keď som rozlámal päť chlebov piatim tisícom?" Odpovedali mu: "Dvanásť." ²⁰ "A koľko košov ste naplnili odrobinami, keď som tých sedem rozlámal štyrom tisícom?" Odpovedali mu: "Sedem." ²¹ A povedal im: "Ešte nechápete?"

Počuli sme slovo Pánovo!

„Najdôležitejším časom je vždy prítomnosť. Najvýznamnejším človekom je ten, ktorý práve stojí pred tebou.“ (Majster Eckhardt)

MINULOSŤ UŽ NEJESTVUJE.

- Zotrvávať vo svete spomienok znamená unikať pred realitou.

BUDÚCNOSŤ EŠTE NEJESTVUJE.

- Unikať do sveta snov, túžob a špekulácií je takisto míňanie sa s realitou..

FANTÁZIA VÔBEC NEJESTVUJE.

- Unikať do sveta snov a fantázie taisto znamená unikať pred realitou.

JEDINE PRÍTOMNÝ OKAMIH je tým, čo skutočne a opravdivo JESTVUJE!

- BOH JE prítomný len TU a TERAZ, nikde inde!
- MY SAMI NAOZAJ JESTVUJEME len TU a TERAZ, nikde inde!
- NÁŠ ŽIVOT ŽIJEME len TU a TERAZ, nikde inde!
- MILOVAŤ môžeme len TU a TERAZ, nikde inde!
- BYŤ SVÄTÍ A DOKONALÍ môžeme len TU a TERAZ, nikde inde!
- A BYŤ ŠŤASTNÍ A BLAŽENÍ môžeme tiež len TU a TERAZ, nikde inde!

Náš problém je, že NÁS NEUSTÁLE OD REALITY ODVÁDZA MNOŽSTVO

- túžob
- spomienok
- obáv
- vecí
- starostí
- povinností
- bremien
- sklamaní
- vášní
- snívania a fantázie
- atď.

Výsledkom je, že NÁŠ ŽIVOT sa jednoducho míňa s realitou míňa sa s Bohom míňa sa s našim vlastným šťastím a míňa sa nakoniec so životom samotným...

Potom si človek uvedomí, že žije tu a tam pár okamžiků, ktoré stojí za pozornosť. Väčšinou život ztrávi tak, že jen utrácí čas, který si ani nepamatuje.

(porov. Tony Campolo, sociológ, antropológ)

Pre náš život s Bohom je preto veľmi dôležitý NÁCVIK ŽIVOTA TU A TERAZ, nácvik života v prítomnom okamihu, kedy sme celým svojim bytím prítomní pri tom, čo práve robíme a čo práve prežívame!

Podstatou tréningu „TU“ a „TERAZ“ nie je nejaká forma nácviku SÚSTREDENOSTI, ako by sme si v prvej chvíli možno mysleli.

Podstatou je ochota ODUMIERAŤ SEBE!

- Sú to naše najrôznejšie túžby a vášne, ktoré nás unášajú preč od prítomnosti.
- Ak im ODUMRIEME,...
- ... ostane nakoniec len JEDINÁ LÁSKA: tá, ktorá nás púta k Bohu.
- A ZRAZU SA OCITNEME PRESNE „TU A TERAZ“ – sami so svojim Bohom, úplne vydaní tomu, ktorý sa nám celý daroval prv, než my Jemu...

• 23.3.2011 – MANŽELSKÝ MODEL KREŠŤANSTVA

✘ Čítanie zo Zjavenia svätého apoštola Jána

Videl som nové nebo a novú zem, lebo prvé nebo a prvá zem sa pominuli a ani mora už niet. ² A videl som, ako z neba od Boha zostupuje sväté mesto, nový Jeruzalem, vystrojené ako nevesta, ozdobená pre svojho ženícha. ³ A počul som mohutný hlas od trónu hovoriť: "Hľa, Boží stánok je medzi ľuďmi! A bude medzi nimi prebývať; oni budú jeho ľuďom a sám Boh - ich Boh - bude s nimi.⁹ A prišiel jeden zo siedmich anjelov, čo mali sedem čiaš naplnených poslednými siedmimi ranami, a povedal mi: "Pod', ukážem ti nevestu, Baránkovu manželku!" ¹⁰ A v duchu ma preniesol na veľký a vysoký vrch a ukázal mi sväté mesto Jeruzalem, ako zostupuje z neba od Boha ¹¹ ožiarené Božou slávou. Jeho jas bol podobný najdrahšiemu kameňu, akoby krištáľovo čistému kameňu jaspisu. ¹² Malo veľké a vysoké hradby. Malo dvanásť brán a na bránach dvanásť anjelov a napísané mená dvanástich kmeňov synov Izraela. ²² Ale chrám som v ňom nevidel, lebo jeho chrámom je Pán, všemohúci Boh, a Baránok. ²³ A mesto nepotrebuje ani slnko, ani mesiac, aby mu svietili, lebo ho ožiaruje Božia sláva a jeho lampou je Baránok. ²⁴ V jeho svetle budú kráčať národy a králi zeme doň prinesú svoju slávu.

Počuli sme Božie slovo!

Pár kľúčových vecí:

- SPÁSA = BOH.
- BYŤ SPASENÝ = BYŤ S BOHOM A MAŤ NA ňOM ÚČASŤ.
- Preto Zjavenie prirovnáva spásu k MANŽELSTVU.
- To, na čom ZÁLEŽÍ je teda vzťah lásky s Bohom:
 - Predstavte si chlapca, ktorý miluje dievča a chce ho získať.
 - Na to **nestačí** darovať kyticu, pozvať do kina – **HOCIKOHO!**
 - Musí dať kyticu **JEJ** a pozvať do kina **JU**, pretože tu ide o **LÁSKU** k nej a **VZŤAH S ňOU!**
 - **Čím väčšia je jeho láska** a túžba po nej, tým väčšie skutky je ochotný pre ňu urobiť.
 - **Keď to PRESIAHNE istú hranicu**, začnú spoločne chodiť.

- **A keď sa rozhodnú darovať jeden druhému ÚPLNE, stanú sa manželmi...**
- **U BOHA JE TO PODOBNÉ:**
 - **Boh nás miluje.** To je istota.
 - **Ale čo my?**
 - **O našej láske svedčia takisto skutky,** ktoré sme ochotní z lásky vykonať.
 - Čím väčšia láska – tým väčšie skutky.
 - **V nich a cez ne sa vlastne rozhodujeme: za koľko mi Boh stojí? Stojí mi za viac? Za veľa? Za všetko?**

Serafím Sárovský hovorí:

- Boh mi zjavil, že od detstva si túžil poznať zmysel kresťanského života a často si kládol túto otázku významným duchovným osobám - povedal mi.

*- **Pravdaže. Keď som mal dvanásť rokov, táto otázka ma veľmi zaujala, ale nikdy som nedostal uspokojivú odpoveď.***

- Samozrejme. Nedostal si presnú odpoveď. Radili ti, aby si chodil do chrámu, modlil sa a snažil sa o plnenie dobrých skutkov, pretože - ako ti bolo hovorené - to je cieľom kresťanského života. Niektorí ti dokonca povedali: "Nehľadaj to, čo ťa presahuje!" Teda, hoc som úbohý Boží služobník, vynasnažím sa ukázať ti, aký je ten cieľ. Modlitba, pôsty, skutky milosrdenstva, to sú samozrejme veľmi dobré skutky, ale slúžia len ako prostriedky, nie sú cieľom kresťanského života. Skutočným cieľom je získanie Svätého Ducha.

*- **V akom zmysle hovoríš, otče, o tomto získaní? Ako tomu mám rozumieť?***

- Dostať nejakú vec znamená nadobudnúť ju - odpovedal mi. - Rozumieš, čo znamená získať peniaze? Teda je možné sa podobne vyjadriť o získaní Svätého Ducha. Pre niektorých je cieľom života získavanie peňazí, obdržovanie pocty, výnimočností... Nadobudnutie Svätého Ducha je tiež ziskom, ale ziskom večným. Pán Ježiš prirovnáva náš život k obchodníckej činnosti a to, čo v živote vytvoríme, ku kúpe. Či nepovedal: "Radím ti, aby si si kúpil odo mňa zlato vyskúšané v ohni, aby si zbohatol."? (Zjv 3,18) A tiež: "Vykupujte čas, lebo dni sú zlé."? (Ef 5,16) Jedinou hodnotou tejto zeme sú dobré skutky konané z lásky ku

Kristovi. Vďaka nim získavame milosť Svätého Ducha. Dobré skutky sú vlastne len vtedy účinné, keď ich konáme v takomto duchu. Sám Pán Ježiš povedal: "Kto so mnou nezhrmažďuje, rozhadzuje." (Lk 11,23). Zásadnou vecou je totiž mať Svätého Ducha, ako večný nevyčerpatel'ný poklad, a nie vyplňanie dobra pre dobro. Z množstva skutkov, konaných z lásky ku Kristovi, milosť Svätého Ducha je spôsobená najľahšie modlitbou, keďže ju máme stále poruke. Modlitba je prístupná všetkým a každý sa jej môže oddávať, tak zámožný, ako aj chudobný, učený alebo prostý, silný alebo slabý, zdravý aj chorý, hriešnik, ako aj spravodlivý človek. Jej účinnosť je nesmierna, viac než iné dobré veci privádza na nás milosť Svätého Ducha. Musíme sa teda modliť tak dlho, až nám bude udelený Svätý Duch a neprestávať, dokiaľ ten Božský Potešiteľ nebude s nami, v nás.

- Otče, povedal som v tej chvíli. - Stále mi hovoríš o modlitbe. Ukáž mi ešte iné dobré skutky, ktoré môžu byť robené v mene Ježiša Krista...

- Samozrejme, povedal otec Serafim, že môžeš získať milosť Svätého Ducha tiež skrze iné dobré skutky. Ukladaj svoj kapitál do nebeskej banky a všímaj si, z čoho môžeš mať najväčší zisk. Máš veľký úžitok z modlitby a rozjímaní? Rozjímaj a modli sa. Ak skrze pôsty, posti sa. Snád' cez almužny? Dávaj almužny. Vieš, že patrím do kupeckej rodiny z Kurska. Keď som bol ešte vo svete, zaoberal som sa obchodom spolu so svojím bratom. Kúpovali sme a predávali stále taký tovar, z ktorého bol najväčší zisk. Rob to isté, keďže pre nás kresťanov zmysel života nie je založený na množení dobrých skutkov, ale na vydobytí z nich najväčšieho zisku - myslím na najdokonalejší dar: Svätého Ducha.

○ Takže v skratke:

▪ **Nie je dôležité konať dobré skutky...**

- Keby spása bola VEC ZA ODMENU, možno by to stačilo na to, aby nás Boh odmenil za vykonané dobro...
- Ale spása je JEDNOTA LÁSKY S BOHOM!

▪ **Dôležité je konať dobré skutky Z LÁSKY K BOHU!!!**

- **Ak je našim CIEĽOM JEDNOTA LÁSKY S BOHOM** – potom jediný zmysel majú tie dobré skutky, ktoré konáme Z LÁSKY KU KRISTOVI!

- **Dôležité je pritom mať ÚMYSEL darovať sa z lásky úplne!**
 - **Aj keď to hneď nedokážeme, podstatné je,**
 - že sa **dávame najviac a najlepšie, ako vieme**
 - a **túžime sa darovať celí**
 - a **posilňovaní Duchom napredujeme v tomto darovaní sa stále viac a viac!**
 - **AK BY SME ALE BOLI VYPOČÍTAVÍ** a pýtali sa v duchu: „Pokiaľ až musím ísť, aby som sa spasil?“ – **tak to už NIE JE LÁSKA.** A teda ani žiadne spoločenstvo s Bohom, ani žiadna spása!

POZOR PRETO NA VLAŽNOSŤ, ako tejto vypočítavosti hovorí Ján Mária Vianney:

„Keď dnes hovorím k vám, drahí priatelia, o strašnom stave vlažnej duše, tak vôbec nemám na mysli ľudí, ktorí žijú v smrteľnom hriechu a nechcú z neho povstať. K vlažným rátam tých, ktorí by chceli súčasne patriť i Bohu, i svetu, ktorí sa koria pred svojím Stvoriteľom, ale znovu vystierajú ruky k svetu. Takéto osoby si obyčajne vyhľadajú láskavého spovedníka, ktorý je blahosklonný k ich hriechom. V skutočnosti verí vo všetko, čo učí Cirkev, ale jeho viera je taká slabá, že vôbec nevlýva na srdce. Nepochybuje, že Boh ho vidí každú chvíľu, ale to ho nechráni od pádov. Dobré vie, že keď zotrúva v stave vlažnosti, nepáči sa Bohu, ale nerobí nič, aby z tejto duchovnej letargie precitol. Chladná duša nevenuje pozornosť dobrám a trestom budúceho života; možno niekedy myslí na nebo, ale nemá silnú túžbu, aby vlastnila večné šťastie. Vie, že hriech uzatvára brány neba, a napriek tomu sa nepolepšuje a stále zotrúva v tom istom stave. v ľahostajnej duši niet lásky k Bohu, ktorá prelamuje všetky ťažkosti na ceste spásy. Vlažnú dušu možno porovnať so slimákom, ktorý ide tak pomaly, že ťažko možno spozorovať, či mení polohu. Jej láska k Bohu pripomína maličkú iskierku, ktorá drieme pod vrstvou popola – lebo vlažný človek sa stráca v pozemských myšlienkach a túžbach, ktoré túto lásku zahlušujú ako popol zahlušuje iskru, sťažujú jej pokrok v dobrom, a niekedy ju úplne uhasia. Sotva urobí to, čo je nutne potrebné k spáse, na zvyšku mu alebo nezáleží, alebo to

považuje za drobnosť. Vlažný sa bude spovedať každý mesiac, a možno i častejšie. Ale, aké sú to spovede! Niet pri nich žiadnej prípravy ani túžby po náprave, alebo je tá príprava taká malá a slabá, že ju sotva vánok vetra rozfúka. Pri spovediach sa obviňuje z toho, čo sa už spovedal možno pred dvadsiatimi rokmi; ak príde na spoved' o dvadsať rokov, bude sa spovedať z toho istého. stav vlažnosti je oveľa nebezpečnejší, ako stav veľkého hriešnika. Lebo veľký hriešnik z času na čas stoná jednak nad svojou morálnou úbohosťou a s Božou pomocou časom z nej povstane. Avšak ľahostajná duša je so sebou spokojná; zdá sa jej, že je v priateľstve s Bohom, zatiaľ čo Pán Boh pozerá na ňu s odporom. Keď vlažnému človeku spomeniete, že je na zlej ceste, tak vám odpovie, že nechce byť svätým, že mu stačí, ak sa nejako dostane do neba. Ty hovoríš, že nechceš byť svätým, a ja ti hovorím, že iba svätí sa dostanú do neba, že musíš byť alebo svätým, alebo zatrateným – tu niet inej voľby!“ Nič nie je také nebezpečné ako vlažnosť a ľahostajnosť v otázke spásy duše, lebo skôr sa obráti veľký hriešnik, ako vlažná duša.

(Sv. Ján Mária Vianney)